

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Pia Hilaria R. P. Angelini Gazæi E Societate Iesv Atrebatis

Gazet, Angelin

Antverpiae, 1629

Histrion ad meliora conuersus, socium Histrionem includit suo antro
fraudulenter, efficitque tandem vt Histrioniam deserat, & secu[m] in antro
pernmaneat.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70444](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70444)

- » Auerte cæli Rector istanc noxiam.
 Dixerat, & aures Cælitum peruaferat.
 Mox ora tergens dexterâ, cultrum parans,
 Ac si vorandi magna glisceret fames,
 Celsâ volûcrem signat illatam Cruce.
 Mora nulla, volucris stat suis pedunculis
 Super catillo, dein caput cruri inditum
 Reuellit, abigens pellis assæ squammulas,
 Nouamque vestem plumeam circumdata,
 Velut ad sororis nuptias abituriens,
 Rediuiua tandem tota perdicem sonat,
 Suoque more cacabans sese explicat,
 Et quâ fenestra dat viam, illac euolat.
 Exinde grandis rapuit astantes stupor,
 Sed risus ægrum & ampla lætitiæ seges.
 » Quàm valida Sanctis vota, quàm armatæ preces!

Histrion ad meliora conuersus, socium Histrionem includit suo antro fraudulenter, efficitque tandem ut Histrioniam deserat, & secum in antro permaneat.

Ex Jordan. in Vitis Eremit.

PAr Histrionum circulatorum fuit.
 Ne sciscitare Lector annum, patriam,
 Nomina: vetustas abdidit, fas est mihi
 Olli Sodalis nomen, huic Socij dare,
 Nam strictâ amoris colligati fibulâ
 Crumenimulgæ & nuguendi nobiles,
 Simul perenni iamque dudum circulo

Et

Et has & illas peruolare nundinas,
 (Canes hi odori nundinas magè quàm suos
 Nouere nidos) hinc in alto pegmate
 De more spurcas, fæculentas, impias
 Peragere nisum quæ cierent fabulas;
 Hinc & amuleta (si Ioui placet infero,
 Vt placet) ineptis venditare rusticis,
 Vt omne virus, omne febrium pecus
 Foras proicerent scilicet: suo dein
 (Bulga vbi tumuerat fœnore Histroniæ)
 Litare ventri, sacrificare abdomini.

At at Sodalem (cui refulgebat bonæ
 Particula mentis, & aliquis cæli timor)
 Laboris huius pœnitendi pœnitet,
 Artis pudendæ dispudet. Iuuat vale
 Dicere Theatris, & Theatrorum iocis.

Sed vota Socio saniora hæc pandere
 Non lubet, is obices daret ineluctabiles.

Quare in remotos, infalutato, locos
 Stat fugere. Rupes dissito surrexerat
 In nemore; mediâ rupe se abdebat specus
 Obscura, modico vixque tres vlnas patente
 Hiabat ore, quâ videret sidera.

Erat & fenestra tristis, arcta, profundior
 In rupis imo, quâ cibus dari potis.

Huc se ergo mergit, accolis iuuantibus,
 Et recte longâ de superno labitur;
 Datoque paleæ fasce, quo lectum struat,
 Claudunt hiatum marmore, intrò ne pluat.

Inter ea Socius, manè qui edormiuerat
 Tum fortè calido, nocte quod biberat merum,
 Aut in carinâ ruminarat plumcâ,

Quas id dici venderet nugas foro,
Scitatur, ecquò ludius commilito
Adeoque marutinus euolauerit?

Istius index nemo, nullus conscius.
Errat, pererrat (vt molossus, quem nouis
Herus coëmpis fors fefellit calceis,
Nequedum caninæ cognitis indagini,
Nunc angiportus, nunc plateas peruias,
Verrente terram nare, peragrat concitus,
An hero obuiarint, obuios rogans canes.)

Haud aliter erro noster vrbes, oppida,
Pagosque lustrat, & molestus omnium
Obtundit aures quæstione lugubri,
Annon sodalem quispiam vsquam sciat?
Compulsus, ex quo iam theatris frigidis
Pede claudicabat altero Histrionia,
Viuere polentâ, furfure, & nigro sale,
Solius ille sibili in foro satur.

Tandemque longas post triennij moras,
Rumore passim garrulo, didicit virum
Nescio quem & vnde, hanc expiandis noxijs
Inijsse rupem concauam; hinc fame, siti,
Pædore, tenebris, sponte multari suâ.

» Is ipse, inquit, ipse est. dudum id meæ
» Et nari & auri creditum. Mox in nemus,
Mox ad cauernam præcipitat impos moræ.

Rupi propinquus, pro fenestellæ tubo
Attentus oculo ter patente constitit,
An Histrionis aliquid intus cerneret,
Annon sodalem? tussientem inaudit,
At bombum in antro tussis edebat grauem,
Nec inde licuit nosse quid foret viri;

Tene-

Tenebræ videri non sinunt è lumine.
 „ Dic, ait, amabo, mi sodalis, delites
 „ Hoc in recessu? (tacuit ille, vel prece
 „ Nondum peractâ, vel loquentem quid viri
 „ Nescire simulans.) Quæso te, quis sim vide.
 „ Vox è cauernâ fusca demum redditur:
 „ *Sod.* O socie, saluum te aduenire gaudeo:
 „ Fors & benigniore te cælum pium
 „ Afflavit aurâ vt & venires impulit.
 „ *Soc.* Afflavit inquam, & me venire compulit,
 „ Benignior sis vt tibi, sis vt mihi.
 „ *Sod.* Quâ fiet? *Soc.* Istac è scrobe phlegethontiâ
 „ Mora nulla si te proripis. Veni illius
 „ Ergo; repulsam si fero, mortem fero.
 „ Certum est vel ense hoc vel mori funestius.
 „ *Sod.* Meliora Superi. Satius vt mecum velis
 „ Vitam hîc beatam viuere. Id Deus velit.
 „ *Soc.* Vitam ibi beatam viuere? inter noctuas,
 „ Diros colûmbros inter, inter dæmonas,
 „ Quorum id latibulum & limen atrum Tartari est?
 „ *Sod.* O quàm ista melius Histrionix quadrant!
 „ O quàm profundomersus in cœno iaces!
 „ Ex quo sceleribus improbos nutris dies,
 „ Ex quo libido te in suos casses dedit,
 „ Et illa, quæ te perdit, Histrionia,
 „ Quanto labores in barathro non vides?
 „ *Soc.* Quid me, quid auras obruis longis logis?
 „ Vitam beatam viuere, est lepidos sales
 „ Per plebis aures ferere, bellis gestibus
 „ Oculos & animos pascere. hinc marsupia
 „ Farcire nummis, inde ventrem poculis.
 „ *Sod.* O chare, quàm te læuus error fascinat?

- » *Soc.* Quàm vellem eodem te impediri fascino!
 » Sed age morarum solue nodos, exili
 » Ex hac nefastâ rupe, dum viuus potes.
 Frustrâ iste duræ cautis incolam ferit,
 Precibus, querelis, & minis, caudem ferit.
 Fortè, ait, vt vnda crebrior saxum domat,
 » Hoc domina forsân poterit importunitas.
 Repetit cauernam densius, molestius,
 Tandemque iurat non mouere illinc pedem,
 Donec in apertæ lucis aureum iubar
 Migrasse tetro spectet abs ergastulo.
 » Annuere iuri-sæpe-iurando solet,
 » Quando id saluti commodat nostræ, Deus.
 Exinde clauso subijt in mentem pius,
 Circumuenire quo queat Socium, dolus.
 Voce ergo pigrâ, pallidâ, sentâ situ,
 Occæpit antri fœtidi fastidium
 Simulare, morbum subuereri, frigidus
 Numerare stillas lacrymantis fornicis;
 Madère totas rore vestes improbo,
 Ipsos natate in humido pedes solo;
 (Hic exilire Socius, & manu manum
 Calfacere) pergit ille. Quod foret sibi
 Salubre, Diuûm pace quod fieret bonâ,
 Deserere demum velle stationem horridam.
 Haud mora, cauernæ os Socius inscendit, graue
 Molitur inde marmor, & funem iacit,
 Suumque volupe, veriùs, suum, lucrum
 » Eruere promptus, lætus amplecti, Heus age
 » Abeamus, inquit, nostra iam dudum gelu
 » Rigent theatra, sed magis marsupia
 » Araneorum plena, nummorum indiga.

» Te sine lucelli ne vel hilum erat super.
 » Per te bonorum semper & semper seges,
 » Velut horæ in horas, vndæ in vndas, influet.
 Iusâ vt valeret rupe pergebant iter,
 » Quando Sodalis in fit: Heu factum male!
 » Dum me nimis repentè pellicis foras,
 » Zonam reliqui nescius paleæ in toro,
 » Nummi vbi repositi dormiunt complusculi,
 » Dati benignâ visitantium stipe.
 » Tum Socius: Illos, si lubet, luci dabo.
 » Malo in tabernâ, quàm in cauernâ dormiant.
 » Inibo, si me recte delabi finas,
 » Sed recte firmâ: tantulùm lubens ero
 » Huius tabernæ caupo, nummos vt feram.
 » Si vel pusilli spes foret teruncij,
 » Pernix ad ipsa graderer ora Tartari.
 Socio Sodalis annuit: deuoluitur;
 Quæ nusquam in antro est, nec fuit, pecuniam
 Labore casto per tenêbras quæritat,
 Paleamque voluit ac reuoluit. Interim
 Remeare iussu fune, posito marmore
 Se tacitus alter ad fenestellam tulit.
 Hic genua curuus, esse prosper vt velit,
 Deum fatigat precibus. Ille mussitat.
 » Soc. Eho tu iocaris? pande, saxum demoue,
 » Age, redde funem, nec tuos hîc obsides
 » Inuenio nummos, nec tenêbras has fero.
 » Videre videor spectra quæ circumfident,
 » Humerosque, pænè sentio, scandunt meos.
 » Sod. Nihil verere, nulla sunt. Tecum tuus
 » Tecum est Achates Angelus. Soc. Tecum fuit
 » Millenus ater angelus, nisi reseras,

» Nisi

„ Nisi me remisso funis auxilio leuas,
 „ Ego te. Renidens ille solum humerum leuat.

Sic Histriones inter ad scopuli pedem
 Iucunda genitur hæc tragicomœdia.
 Tragœdus intus, at foris comœdus est.
 Dumque iste placidus perstat in proscenio,
 Alter cothurnos induit, pulsat solum,
 Furentis instar Herculis sæuum tonat.

Bona ille monita mollibus condit iocis,
 Hic oculo & igne per foramen fulgurans,
 Subinde pugnos fulminatores vibrat,
 Et iam nefastum proditorem nuncupat,
 Iam ganconem perditum, iam nomina
 Ipso timenda vel sono iactat foras,
 Iam molliore voce compellans, rogat,
 Ut euolutâ mole saxi se eximat.

„ Soc. O quàm execrando tædio mentem necas!
 „ Remitte funem, nunc iocatus plus fatis.

„ Sod. Quid profutura temnis; utere fructe
 „ Necessitate, dum licet: bono tuo
 „ De plumbeâ, de ferreâ fac auream.

„ Saltem huius antri terror exanimet; time,
 „ Palleſce, lacrymis expia crebrum scelus,
 „ Funesta quo te astrinxit Histrionia.

„ Antrum salutis ansa fors erit tuæ.

„ Soc. O si salutis auctor hoc antrum foret!

„ Sod. O perge, lætam corripis sensim viam.

Tandem ergo tandem, velut ab igne soluitur
 Tacitarum aquarum vellus, aut apum labos
 Sensim labascit, sic liqueſcens Histrionio
 Metuque denso, morte, conscientia,
 Aeternitate terrefactus, omnia

Meliora

Meliora spondet & bonam frugem Deo.
 » *Soc.* Numquãme noxis liber, & liber metu
 » Pacatiore spiritum ducam Deo?
 » Sed astra grauitè impetij, grauius Deum,
 » Dum me scelestæ deuium traxit Venus,
 » Libidinosus Bacchus, & venter popa,
 » Et hæc iuuentæ pestis Histrionia;
 » Spondere veniam tam facinoroso potes?
 » *Sod.* O caue, nefanda scylla desperatio est.
 » Nescis benignum deprecantibus Deum?
 » *Soc.* Nimiùm sed alto criminum mergor mari.
 » *Sod.* At est supernæ maior indulgentiæ
 » Oceanus; istuc nauiga, portum tenes.
 » *Soc.* Lubens malignum virus euomã, & his volens
 » Fuar, vtar vmbriis. *Sod.* Atque ego lubentior
 » Regrediar, & te, quã bono dabitur Deo,
 » Iuuabo, nigrae mentis vt tollas luem.
 Sic fulsit almã luce Sol illi nouus.
 Redijt eodem fraudis auctor & boni:
 Simulque facti contubernales, quadriã
 Vixere eãdem saxeo in triclinio,
 Vbi mensa genua, mappa paupertas fuit,
 Et lacryma potus, & fames panis fuit,
 Gaudentis epulum iuge conscientiæ,
 Antro immoratis pariter ac immortalis.
 Muscipula murem vt fallit, vt auem retia,
 Sic Histrionem fraude cepit Histrion.
 » Fraus pia benignus hamus est, felix plaga,
 » Fouca expetenda, sine dum fruitur bono.